

1. Martin Mürsepp pidas oma NBA karjääri jooksul 1996-98 enam-vähem ühe põhihooaja jagu mängu ja neist kümnendik oli ühe meeskonna vastu, kellega kõige paremini just ei läinud. Selle tiimi vastu tegi Mürka oma NBA debüüdi (21.12.96) ja sama klubi vastu mängides kuulus ta esmakordselt ka algviisikusse (7.12.1997). Kui esimeses neist õnnestus Miami särgis saada võit, siis kõik ülejäänud 7 mängu Dallase ridades lõppesid kaotusega. **Mis meeskonna vastu?**



2. Kui Eesti tennisimeeskond hiljuti Venezuelale säru tegi, siis andis oma panuse ka San Diego ülikooli diplomiga eestlane, kes 24-aastasena ikka veel slämmivõidust unistab. Tema isa – tennisemehed, kes on proovinud ka kaaskommentaatori, joonekohtuniku, tennisemehed korraldaja ja tennisemehed õhtujuhi rolli – oli selles vanuses oma sporditee vehklejana juba ammu lõpetanud. Peapõhjustena on kunagine Dünamo vabariiklik noortemeister (1987) ja NSV Liidu juunioride meistersportlane maininud vähest andekust ja püsivust. Ehkki aeg-ajalt on ta show tegemiseks epeed kätte võtnud hiljemgi. **Mis on isa ja poja ühine perekonnanimi?**

3. Brasiillaste legendaarne värava tähistamine 1994. aasta MM-ilt Bebeto äsja sündinud poja auks, kus lisaks Bebetole osalisteks Romario ja küsitav vasakpoolne mängija, kes väljakul tegutses kaitsjana või kaitsva poolkaitsjana. Kas oli põhjus imiku kiigutusliigutuses osalemises või heades geenides, kuid tema kummastki pojast – Thiago Alcântarast ja Rafinha – sirgusid samuti maailmaklassi jalgpallurid. Lisaks maailmameistrivõitlile 1994 võitis poiste isa Brasiiliaga veel Copa America 1989 ning tuli Souli 1988 hõbemedalile. Euroopas mängis 1990 – 92 Itaalias Lecces ja Fiorentinas ning 1994 – 2001 Hispaanias Valencias, Celta Vigos ja Elches. **Kes?**



4. Näete aktsioonis kahte olümpial Top 8 hulka jõudnud MM-medalimeest. **Kes tõukab keda?**

5. Võrkpalli naiste Balti Liiga nimisponsoriks on 1999. aastal Lätis asutatud internetikasiino, liiga nimeks olev kaubamärk võeti kasutusele alles 2008. aastal – pärast seda, kui 2007. aastal oli ettevõtte ostnud Redbet Holding AB. Eesti turule sisenes bränd 2014. aastal, 2018. aastal alustati tegevust ka Leedus. Aastatel 2019 ning 2020 Baltikumi parimaks online-kasiinoks tunnustatud ettevõtte toetab ka teisi spordialasid – nimisponsoriks ollakse ka näiteks Läti kodusele hokiliigale, alates 2021. aastat kannavad nende logo FC Flora mängusärgid. **Milline kasiino?**

6. Pierre Bellon (1930–2022) oli ettevõtja, visionäär ja Prantsusmaal (äriringkondades) väga lugupeetud isik. Muuhulgas asutas ta 1966. aastal Marseille's toitlustuskontserni Sodexo, mis on spordisfääris pakkunud teenust ka Dakari rallil, Tour de France'il, Prantsuse lahtistel tennisevõistlustel, olümpial jmt ning on kanda kinnitamas ka Eestis. Prantslased hindavad selle ärimehest miljardäri pärandit kõrgelt, teda peetakse meeles ning osaliselt just seetõttu sattuski 26. juulil 2024 Pierre Bellon ühel konkreetsetel põhjustel Pariisis eestlaste jaoks kandvasse rolli. Kuidagi on selle kõige seotud ka hispaanlased. **Mis põhjusel täsemalt?**
7. Sellel alaliidul pole presidenti, tegevust haldab kolmeliikmeline juhatus. Paarikümnest liikmesklubist on huvitavamad ehk Mägilased, Pärnu Meelis ja Maardu Storm. Harrastajate erialavestluses võib kuulda sõnu plunser, noki ja klikker ning ehk ka asjakohast küsimust 'kui palju sa naelu välja tõmbad?' – mis puudutab peamist spordivahendit. Vastavalt komplekteeritusele kaalub see 2-5 kilo ning võiks eelistatult pärineda sellistelt firmadelt kui nt Win&Win või Fivics. Tiptasemel tegijaid Eestis mõned ikka leiame, seejuures meistrite-rekordiomanike hulgast ning parempoolselt fotolt leiame Kristjan Ilvese! **Mis spordiala see on?**



8. Neil päevil, kui Moskva tegi viimaseid pingutusi 1980. aasta olümpia avapeoks, oli pildilolijal kibekiire aeg. Juuli jooksul sai ta esmalt 3. koha vormel 1 etapil Brands Hatchis, pärast seda kiirustas kodumaale, kus vähem kui nädal hiljem alustas autoralli MM-etappi, mille lõpetas samuti 3. kohal. Sellele järgnes peagi järjekordne poodium F1 sarjas. Hooaja kokkuvõttes sai ta oma peamisel võistlusosalal juba kolmandat korda kolmanda koha. 1981 oli väga lähedal üldvõidule, aga ebaõnnestus viimasel etapil ja kaotas MM-tiitli ühe punktiga. Sellest tagasilöögist ta enam ei kosunud, 1982 jäigi absoluutsel tiptasemel viimaseks ja poolikuks, pealegi ei pidanud ta Falklandi kriisi puhkedes enam võimalikuks briti tiimi esindada. **Kes?**



9. 2023. ja 2024. aastal tegi sõudmise EM-võistlustel omamoodi ajalugu inglane Henry Fieldman. Kui ta mullu sai 35-aastaselt sama(laadse) tembuga hakkama ka Pariisis, siis oli see olümpial esmakordne. Kõik näib justkui väga tavaline – ta osales mängudel Briti kaheksapaadi võistluses ja saavutas 3. koha. See pronks oli talle olümpiaalt juba teine, sest ka Tokyo 2020 mängudel oli ta Suurbritannia kaheksapaadil saanud samaväärse medali. Kui varasema juhtumi puhul pole suurt millestki rääkida, siis Pariisi pronks asetab Henry Fieldmani olümpiaajaloos ainulaadsele kohale. **Miks on Pariis 2024 OM-pronks nii eriline ?**

10. Kuulete muusikat, mille saatel esitas Niina Petrõkina oma EM-kuldse vabakava. Selle autoriks on kahe Oscariga pärjatud helilooja, kes on loonud mitmeid teisigi iluuisutajate seas populaarseid teemasid, nagu nt "Gladiator", "Kariibi mere piraadid", "Lõvikuningas" jpm. **Kes on see filmimuusika suurkuju?**



11. Ühe eestlase, Pariisi olümpiasportlase eelmise hooaja peamine abivahend, mis aitas ka tiitlimedalile, oli saksa päritolu (kõige vasakpoolsem logo). Tänavu on selle asemel kasutusel ameeriklaste valmistatu (kõige parempoolsem logo). Riietuse osas asendab Nalini toodangut Rapha ning Uvexi asemele tuleb POC. Samaks peaks jääma Prologo ja (osaliselt) Vision. Uuenduseks on seegi, et tehnoloogilisi lahenduste pakkujana vahetab Wahoo välja senise Brytoni. **Keda eestlastest see muudatuste virvarr puudutab?**



12. Küsitava poisiga (s.1993) seoses võis hellitada helgeid lootusi, sest Eesti täiskasvanute meistritiitli võitis ta juba 11-aastaselt. Spordiajalugu tegi ta 2009. aastal sellega, kui tõi Eestile aegade esimese kuldmedali talviselt Euroopa noorte olümpiafestivalilt. Paraku jäigi see noorteklassi tulemus ta karjääri säravaimaks, sest korralikku läbimurret täiskasvanute hulgas teha ei õnnestunudki. Ei suutnud ta kuud, päikest ega tähti taevast alla tuua ka meie jaoks väga ebaõnnestunud Sotši olümpialt. **Kes on see üheksakordne Eesti meister?**

13. Jamaika jooksjad võitsid olümpiamedaleid juba 1948 ja 1952, aga kui need esimesed pääsukesed hetkel tähelepanuta jätta, siis katkematu medalijada algab tänu sprinteritele 1968. aastast. Ükskõik kas mehed või naised, 100m, 200m või 4x100m distantsil – keegi on ikka medalile jõudnud. Aga see pole kõik, sest lisaks mainitud distsipliinidele on veel kaks ala, mis kumbki on kahel korral lõppenud jamaikalaste võiduga. Üks neist meeste, teine naiste võistluskavas. Kitsendame ajaruumi viimasele 30 aastale. **Mis alad need on?**

14. Kui rääkida selle perekonnanimega olümpiavõitjatest, siis üks purustas 1976. aastal unelmapiiri ja võitis 100m kulla. Teine on kaotanud oma maine, maailmarekordi ja vabaduse, kui pandi kinni tšekkide võltsimise ja heroiiniga kauplemise eest, kuid on säilitanud teatevõistkonnas võidetud OM-hõbeda ja kulla – võib-olla seetõttu, et ta ise polegi olümpiafinaalis jalga maha saanud. Kolmas võttis lätlasele broneeritud esikoha kodusel taliolümpial. Nendele lisaks näitame pildil neljandat nimekaimu, kes on Eestit palliplatsil esindanud. **Mis on nende kõigi ühine perekonnanimi?**



15. **Mis arv?** +/- 1

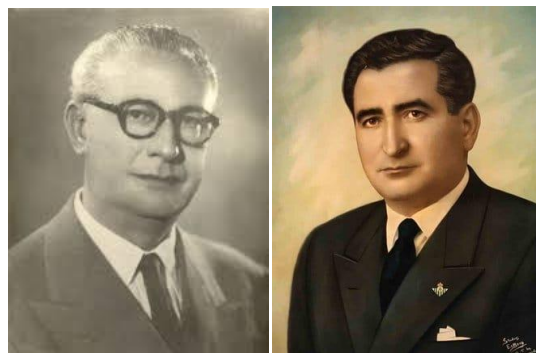
- Selle numbri all kihutab Sébastien Ogier
- Nii mitu mängu on igal tiimil NFLi põhihooajal
- Sergei Zenjovi väravate arv Eesti koondise eest (7. tulemus)
- Marta löödud rekordiline väravate hulk jalgpalli MMi finaaltourniiridel
- Nii mitmes kord pidi Eesti-Soome spordimälumäng toimuma 2024. aastal
- Nii paljudel olümpiamängudel on eestlane või Eesti sportlane võitnud kuldmedali
- Shohei Ohtani, Jari Kurri, Kevin de Bruyne ja Jonas Valanciunase särginumber klubis
- Jules Bianchi vormeli number, mida pärast tema hukkumist F1 sarjas enam välja ei anta

16. Pildil on 23-aastane Saksamaa pesapallikoondise liige, kellel oma vanemate saavutusteni pikk tee minna. Tema ema-isa spordikarjääri peamegi tutvustama: mõlemad olid absoluutsed tipptegijad ühel teisel alal. Mõlemad on olümpiavõitjad, ema sai seejuures kahel olümpialt täiskomplekti medaleid kokku enne, kui isa kodupubliku ees oma ainsa ülesastumise tegi. Ühist olümpiat nende karjääris ei leidu, küll aga võivad mõlemad ühtemoodi meenutada edukaid hetki nt Londonist (1992) ja Pariisist (1999). Fotol olev esiklaps sündis samal aastal, kui tema vanemad abiellusid (2001). **Mis siis on selle pesapalluri perekonnanimi?**



17. Üks aastatetagune foto, kui spordimuuseumis avati näitus „Olümpialiikumine Eestis“. Fotol on toonane muuseumidirektor Enn Mainla ja kaks meie olümpiamedalisti. Lisaks ka ühe medalisti poeg Jaan (hilisem Eesti noortemeister orienteerumises) ning nende avariiline auto. Mootorisportimuuseum ehk küsiks nüüd sõiduki kohta, aga meid huvitavad mehed ise (vasakul ja keskel). Ühist neil oma sporditeel eriti polnud, üks tõmbas karjäärile joone alla siis, kui teine hakkas tuult tiibadesse koguma. Kui vanem kehitanuks ehk nõutult õlgu, kuuldes väljendit 'olümpiamedalist', siis noorema medal on meil korrus allpool näha. **Kes?**
18. Seda saavutust said mehed olümpiamängudel esimest korda üritada 1912. aastal Stockholmis, naised aga 1972. aastal Münchenis. Kuigi meestel on võimalusi rohkem olnud, on sellega senini hakkama saanud vaid naised. Täpsemalt: kolm naist neljal korral. Esmakordselt jõuti selleni 1984. aastal; järgmine kord toimus 2012. aastal ning neli aastat hiljem sama isiku poolt uuesti. Viimati tuli sellega toime mullustel mängudel Gabrielle Thomas. **Mis saavutus?**

19. Kui La Cartuja staadion valmis, oli üheks eesmärgiks olla olümpiamängude peareeniks. Peale paari ebaõnnestunud kandideerimist seisab spordiareen tänasel päeval kahjuks suuremalt jaolt siiski kasutuseta, sest selle linna suured jalgpalliklubid mängivad oma kodumänge hoopis piltidel näha olevate inimeste järgi nimetatud vutiareenidel. **Mis linnas asub siis see, omal moel Eesti spordifolkloorigi arvestatava panuse andnud La Cartuja staadion?**



20. Pärast Eesti taasiseseisvumist on üks treener suutnud Eesti meeste korvpallimeistriks viia kolm erinevat klubi. Esimesega tulid tiitlid 1997 ja 1999, teisega 2002 ja kolmandaga 2008. Tegu ei ole ühe linna klubidega ja ta pole tegutsenud ainult Eestis, vaid maitsenud treenerileiba ka Soomes ning Venemaal. Lisaks neljale tiitlile (ka see on ületamatu!) on muid medaleid ja karikavõite samuti omajagu. Ja muidugi on ta olnud ka Eesti rahvuskoondise peatreener. **Kes?**

21. Taliolümpiatel läheb soomlastel endiselt üsna kenasti, kuid suvealadel on medalitega kehv seis. Pärast 1992. aastat on kunagise suure spordimaa mehed suutnud suveolümpiatel võita vaid ühe individuaalse olümpiakulla, isegi naissportlased on suutnud võita sama aja jooksul kaks. See ainus üksipäini suvise OM-võiduni küündinud atleet pole seejuures võitnud ei EM- ega MM-kulda ning võiduta jäi ta ka veidi enne olümpiatriumfi Tartus võisteldes. **Kes on see möödunud aastal 50. juubelit tähistanud spordimees?**
22. Kui venelane kuhugi käe külge paneb, siis on jama majas! Just nii võisid nii mitmedki inimesed mõelda 13. detsembril 2021, kui ühe toimingu käigus ilmnes vastuolu ja protseduur läks mõned tunnid hiljem kordamisele. Maja, kus jama toimus asub Nyonis ning venelast, kelle poole sel hetkel vaadati, näete pildil. Tegelikult tuli segaduse põhjuseid otsida pigem ametnike hulgast, kes aga vabandasid end välja tehnilistele probleemidele viidates. Kaheosaline vastus: **mis jama siis toimus ja kes on see isik fotol?**



23. Johannes Strolzi olümpiakuld 2022 alpi kahevõistluses, nagu tema isal Calgarys, on teada lugu. Kuid ka tema võitkonnavõistluse võit Pekingis oli eriline. Esiteks visati ta hooaja alguses Austria tiimist välja ja pidi valmistuma omal kulul. Teiseks ei toonud ta ühtegi võidupunkti, sest sõitis alati kehvemal 'punasel' rajal. Kolmandaks erines Strolzi laskumine stardist peale ühel kindlal põhjusel kõigist teistest sõitjatest ja see näis Saksamaale võidu andvat. Ometi piisas 1,3-sekundilisest kaotusest, et 2:2 viigiseisus ajalise eduga kuld võita. **Mis oli see ootamatu 'miski', mis muutis otsustava sõidu ja Austria esikoha erakordseks?**



24. Esiplaanil olija on tulnud aerutamises 36 korda Eesti meistriks aastail 1964-1975. Koos Heino Kurvetiga saadi 1971 kahestüsta 500 m distantsilt pronks isegi NSV Liidu meistrivõistlustelt. Ta on käinud olümpial Moskvas 1980, Barcelonas 1992 ning Lillehammeris 1994. Kuulunud 1999 – 2021 Eesti Paralümpiakomitee täitevkomiteesse ning alates 1994. aasta Lillehammeri paralümpiamängudest Eesti delegatsiooni koosseisu kõikidel paralümpiamängudel. **Kellest on jutt ja pilt?**

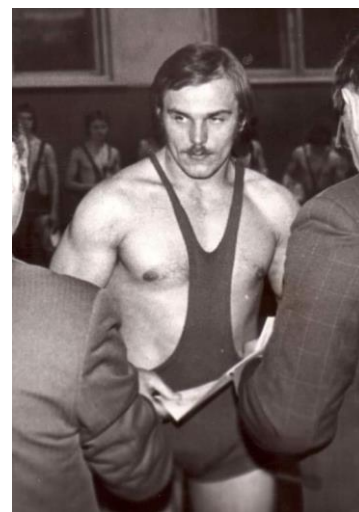
25. Aroldis Chapman tahtis nii hirmsasti kodumaalt ära saada, et selle kartuses jäeti ta välja rahvuskoondisest, mis sõitis Pekingi olümpiale tiitlit kaitsma. Et paraku jäädi Lõuna-Korea järel hõbedale, võeti 20-aastane Chapman koondisse tagasi, kuid 2009. aastal õnnestus tal ikkagi Rotterdamis plehku panna ja Andorrasse pageda – isegi see tundus esialgu parem paik. Tänapäevaks on ta sünnimaale lähenenud, teinud eduka karjääri profina, teeninud raha, olulisi tiitleid ja tähestaatuse ning jäädvustanud nime Guinnessi rekordite raamatus tulemusega 170,3 (ühe teise skaala järgi 105,8). **Mis riigist oli ta pärit ja mis spordialal ta tegutseb?**



26. Kui siia vigurküsümuse juurde kuuluv pildirida korrektselt lisada, siis tuleks kõrvuti mahutada kaheksa fotot – ent sel juhul läheks paratamatult liiga kitsaks. Et põhimõtteliselt peaks piisama ka viiest erinevast komponendist, siis jäämegi selle variandi juurde. Sellest kummalisest kvintetist me näitame teile nelja ja küsime – kes või mis on puudu? Mis tuleks kirjutada küsimärgi asemele?

27. Viimati juhtus see 10. novembril 2024, enne seda 14. novembril 2021 ja 27. augustil 2019 ning siis peaks ajas tagasi liikuma juba 2014. aasta jaanipäeva ootusesse. Proovitud on veel üle 30 korra, aga läks untsu. Et edaspidi tuleks õnnestumisi rohkem, pandi mõne aasta eest Kaspars Majenieksi kohustuseks. Tema paremaks käeks on Sergio Cubeiro Rico ja mõlemad nendivad, et rohujuure tasandil on probleeme palju ja tööpõld kui ohakaid täis karjamaa. Nende hulgast, kes peaks aitama sealt magusamaid vilju korjata, on nt kodanikud Adams, Koorits, Lesina, Mikiver, Vannamik, Vetesina jt. Mille poole ühiselt püüeldakse?

28. Pildil oleva matihundi parimaks tulemuseks Eesti meistrivõistlustel jäi 30-aastaselt võidetud hõbe vabamaadluses 1982. aastal. Aga Eesti meistritiitel tundub tal samuti taskus olevat – võidetud veidi üle 30 aasta hiljem ja seda võistkondlikult ühel teisel alal. Selle võidu sai ta eeskätt tänu pojale, kelle karjäärile ta on läbi aastate kõvasti kaasa aidanud. 2013. aasta tiitlivõidule andis ta siiski ka otsese, mitte kaudse panuse, seda nii Kärlas kui Kehalas. Eelmainitud pojalt on EMV tiitleid õige mitu ja ta on end saanud proovile panna ka MM-konkurentsis. Mis on nende ühine perekonnanimi?



29. Vasakpoolne jalgpallur (s. 1995) on lisaks noorteklassidele aastatel 2016-2014 esindanud 20 korda Eesti meeste koondist, milles löönud värava Antigua ja Barbuda ning Leedu vastu. Klubidest on ta esindanud Tallinna FC Puumat, FCI Levadiat, KPV Kokkolat, Viljandi Tulevikku ning alates 2021 Nõmme Kaljut. Parempoolne (s. 1989) oli Saksamaa üks tulevikulootusi, kes 2009 võitis U-21 EM-kulla ning aasta hiljem täiskasvanute koondisega MM-pronksi. Paraku läks tema koondisesaldo lukku 2010 ja jäi sarnaseks meie mehega: 16 mängu ja 1 värav. Klubitasandil oli tegemist tõelise rännumehega, kelle tuntuim tööandja on olnud ilmselt Londoni Chelsea. Mis on see ühine perekonnanimi, mida kumbki jalgpallur kannab?

30. See Kohila kandist pärit (s. 1961) ja spordimängu sobiv isand on öelnud, et meie siseorganid on nagu klimbid üksteise otsas, poodud olukorras. Seda, kuidas kehasse talletunud emotsionaalsed ja füüsilised pinged ning vana energia sisemusest välja puhuda, ta nüüd demonstreeribki. Kes teeb draakoni häält?

31. Näete mõnede alade näitel osalist väljavõtet ühe esinduse medalivõitudest olümpiamängudel läbi aegade.

Tabel pole täielik, sest osad spordialad on siit välja jäetud, kuid loodetavasti siiski piisav, et saaksite meile vastata, **mis koondis see on?**

| Sport ⇅ | Gold ⇅ | Silver ⇅ | Bronze ⇅ | Total ⇅ |
|-----------------------------|--------|----------|----------|---------|
| 🏒 Ice hockey | 1 | 0 | 0 | 1 |
| 🏂 Freestyle skiing | 0 | 1 | 0 | 1 |
| 🏃 Short track speed skating | 0 | 0 | 1 | 1 |

| Sport ⇅ | Gold ⇅ | Silver ⇅ | Bronze ⇅ | Total ⇅ |
|--------------|--------|----------|----------|---------|
| 🏃 Athletics | 7 | 11 | 3 | 21 |
| 🏊 Swimming | 6 | 3 | 1 | 10 |
| 🏐 Handball | 1 | 0 | 1 | 2 |
| 🏀 Basketball | 1 | 0 | 0 | 1 |
| 🏐 Volleyball | 0 | 1 | 0 | 1 |
| 🎾 Tennis | 0 | 0 | 2 | 2 |
| 🏊 Water polo | 0 | 0 | 1 | 1 |

32. Eesti kuulitõuke 20-meetri-meeste hulgas võib eristada kahte sportlast, kellel on üsna silmapaistev tulemus ka mõnelt teiselt alalt. Nii on üks neist heitnud ketast üle 60 meetri ja teine visanud oda üle 78 meetri. Kummalgi on täiskasvanute EMV esikohti siiski vaid kuulitõukes, mõlemal sise- ja välitiitleid kokku üle kümne. Seejuures olid nad vaid ühe korra koos EMV poodiumil, mis on üllatav, arvestades, et mõlemal on sama sünniaasta. 'Kettamehele' kogunes sisukam karjäär, 'odamees' sai parema tulemuse. **Kes nad on?**

33. Fotol nähtav väike, umbes 7 km pikkune jõenire on ise pisike, aga nimi on sellel suur. Just selle järgi teatakse ilmakuulsat spordiareeni. Kanalisise aetuna voolab jõgi sealt üsna lähedalt mööda ja arvatakse, et selle veevoolu nimi olla omakorda tekkinud kohaliku tupi põlisrahva sõna järgi, mis tähistas piirkonnas elanud papagoi liiki. See spordirajatis on tuntud peamiselt pallimängupaigana. Üks eestlane on seal palli mänginud sellises mängus, mis on leidnud koha rekorditeraamatutes. **Mis jõgi/spordiareen?**



34. Et naiste tähtsus spordis hakkas pärast II maailmasõda kasvama, on suuresti nõukogude surve. Sellest lõikas kasu ka Eesti naiste sport. Meil tekkisid omad kangelannad, keda eksponeeriti ka 'Kehakultuuri' esikaanel, ehkki vaheldumisi üleliiduliste soosikutega – nt füüsiliselt võimas Nina Dumbadze patroneeris esikaanel lausa seitse korda. Võimaluse said meie nimekad pallimängijad, kergejõustiklased ja ujujad, kuid kõige tihedamini tartlanna (1925-96), keda poliitpõhjustel välismaale võistleva ei lastud, ent salata polnud samuti võimalik. Aastail 1953-60 viis korda Kehakultuuri kaanele sätitud tubli naise teenistusleht on uhke: 13 NSV Liidu meistritiitlit ja üle 30 medali, võidud maailma parimate üle, rohkem kui 40 EMV esikohta jne. Ta sportis 45 eluaastani, elas oma mängule ning suutis treenerina kasvatada hiilgava järelkasvu. **Kes?**

35. Küsitava riigi ainuke olümpiamedal – pronks – pärineb 1924. aasta Pariisi mängude kunstikonkursilt arhitektuurivaldkonnast. Olümpial on kokku käidud 32 korral (21 suvel ja 11 talvel) ning sellega hoitakse omamoodi rekodit: kõige rohkem olümpial osalemisi ilma spordivõistlusel medalile jõudmata. Kuigi riik pole FIFA liige, on neil siiski jalgpallikoondis, mis pidas avamängu 2000. aastal ning tänaseks on pidanud veerandsada mängu, sealhulgas näiteks Tiibeti ja Tšetšeeniaga. Kõigele eeltoodule vaatamata on tegemist siiski päris riigiga, mis ühel või teisel moel on pildis erinevatel väga populaarsetel spordialadel. **Mis riik?**

36. Filipiinid on üks väheseid riike, kus korvpall on spordiala nr 1 ning nad püüavad omal moel panustada ka ala arengusse. Seelses meeste korvpalliliigas on kasutusele võetud uuendus, mida esmakordselt katsetatas Harlem Globetrotters. Selle võtsid omaks ka mõned poolprofessionaalsed sarjad ning 3x3 profiliiga Big3, samuti on see miski leidnud tee WNBA tähtede mängule. Samas on uuenduse kasutamise põhimõtted, formaat või rakendamise võimalused olnud siamaani eri liigades üsnagi erinevad. **Millega on tegu?**



37. See miljardäride võsuke on jõudnud vaid ühe WTA turniiri finaali (võitis pisut enam kui aasta eest Hobartis) ja on oma maa 4. reket – justkui natuke vähe, et teda üldse küsida. Aga samas on ta viimasel kolmel Grand Slami turniiril jõudnud vähemalt veerandfinaali ja koduriigis isegi nelja hulka. Nende tulemuste najal tõusis ta WTA 8. tabelireale ning pälvis 2024. aastal tiitli ‘Most Improved Player of the Year’. Ka praegu on ta kenasti maailma esikümnes ja võiks ühte ‘rekordit’ püüda juba õige varsti: 2016. aastal oli üks teine sama perenimega tennisist isegi WTA 6. kohal. **Kellest on jutt ja pilt?**

38. Selle 2009. aastal loodud auhinna võis saada mees või naine, kuid 15 aasta jooksul naised eriti löögile ei pääsenud. Ameeriklanna Heather O'Reilly oli nominendiks esimesena (2011) ja šotlanna Caroline Weir ainsana mitmel korral. Parimaks jäi iirlanna Stephanie Roche-Zambra teine koht (2014). Aastail 2016 ja 2017 olid Daniuska Rodríguez ja Deyna Castellanos Venezuelast kolmandad. Eelmisel aastal tehti lõpuks naistele ikkagi omaette auhind. **Mis või kelle nime kandis see eelmine, mille ümber tiirles äsjane jutt?**

39. Hispaania on ühel võistluslal saanud alates 1950ndatest, kui MMi korraldama hakati, viis tiitlit ja see fotol olev 2001. aastal sündinud tüüp on toonud neist neli. Esimesed ‘lahjemad’ pärinevad aastaist 2018 ja 2019 ning kaks viimast ‘kangemat’ 2023 ja 2024. Tänavu asub ta uusi väljakutseid otsima Ameerikas, nii et 2025 MM-tiitlijaht algab just täna Argentinas ilma tema osaluseta. Tavaliselt on arvestataval tasemel kaasa löönud ka eestlased, kuid mullu jäid nii Andero Lusbo kui ka Aleksei Vinogradov nullile. Eks näis, mida uus hooaeg kaasa toob. **Mis valdkonna tiitlivõistlustest on jutt?**



40. Püüdes tuvastada, kes võitsid eelmisel aastal medaleid pikas basseinis kolmelt tiitlivõistlustelt, tõusid pinnale kaks seliliujujat. Mõlemad on ka fotol näha, aga küsime parempoolset, kes teeb pilti. Ta sündis vene emigrantide perre 2000. aastal ja pääses ladusamalt rahvusvahelisse ujumisevette pärast sünnimaa kodakondsuse saamist (2018). Tema saagiks jäi mullu 200 m distansil EM-pronks, MM-hõbe ja OM-pronks, kusjuures võitjaks olid alati (erinevad) eurooplased. Aasta teises pooles omandas ta juura bakalaureuse kraadi ja startis detsembris ka lühiraja MMil, aga sai isegi meie Ralf Tribuntsovilt 1,5 sekundiga tappa (ujumises siis, 100m distantsil). **2 punkti saamiseks kirjutage tema nimi, 1 punkti võite saada, kui teate, mis riigile tõi see mees ujumises läbi aegade neljanda OM-medali?**

41. Eesti spordiloos on õde ja vend, kes on võistlejatena kuulunud meie olümpiakoondisse ning on mängudel kohal käinud, kuid erinevatel põhjustel kummalgi ühtegi tulemust või saadud kohta sealt ette näidata pole. Venna rahvusvahelisse karjääri jäävad 16-17 aastastel noorte olümpiapäevad ja -mängud (individuaalselt paljulubav 8. koht!), omaealiste MMid ning hilisemast nt kolm 'suurte' MMi. Paar aastat noorema õe tegemisi saame vaadata võistkondlike tulemuste rütmis – Eesti meistriks 14-aastaselt, olümpiapäevadel 15. ja täiskasvanute MMil 14. koht. Praegu kannab nime Sikk, aga **mis oli õe-venna perenimi spordiajal?**



42. Möödunud sajandi 70.-80ndatel olid USA, DDR ja CCCP lipud-vapid peaaegu igal kergejõustikualal suures plaanis. Et aga meeste jooksualadel keegi NSV Liidu koondise särgis maailmarekordini jõuaks, polnud just igapäevane lugu. Mees pildil (s. 1955) sai siiski sellise kurioosumiga hakkama. Esmakordselt andis ta endast märku esikohaga samal juunioride EM-il 1973, kus Enn Sellik võitis hõbeda ja Ülo Kriisa pronksi. Osales kolmel olümpial, aga oma lemmikalal seejuures ikka oodatust tagasihoidlikumalt. Lõpetas spordikarjääri samal aastal, kui lõppes ka Nõukogude Liit. **Kes?**

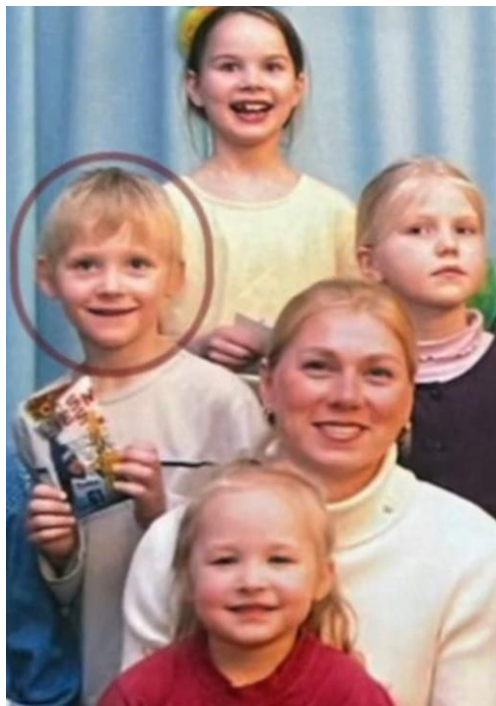
43. Oleme jäähokimaa! Kõlab asjalikult, sest Eesti meeskond on alates 2000. aastast võitnud ühtekokku kaheksat (!) riiki, mis käesoleval sajandil on olümpial meeste hokiturniiril osalenud. Et mitte liiga uhkeks minna, siis jätame tähelepanuta OM korraldajamaad ning samuti Läti B-koondise alistamise. Küsime riiki, mis sai 1998 Naganos 8. koha ja kaotas Eestile 2000. aastal üliolulise mängu, mis sulges nende tee Salt Lake Citysse. Torino olümpial oli see riik taas platsis ja lõpetas 9. kohal. MM-turniiril oldi esikümnes viimati 2021. aastal. Eesti saldo nende vastu on tegelikult päris nukker – 1 võit, 8 kaotust. **Mis riik?**

44. Jalgpalli MM-i ajaloo edukamate väravaküttide hulgas annavad tooni eurooplased ja lõuna-ameeriklased. Ainsa erandina mahub umbes 60 edukama hulka mees, kes aastail 2006-2014 sai 11 mänguga kirja 6 tabamust. Võinuks rohkemgi, kuid 2010. aastal ei suutnud ta mälestusväärset veerandfinaalis lisaaja viimasel sekundil realiseerida penaltit, mis viinuks tema meeskonna poolfinaali, edasi medalimängudele. Klubijalgpallis tal väga hästi ei sujunud, nimekamateks tööandjateks olid Udinese ja Rennes. **Kes?**

45. 19. oktoobril 2022 jättis Ishmael Larry Smith (s. 1988) viis meest NBA rekordist ilma ning sai ise selle ainuomanikuks. Tema algus profiliigas oli konarlik, sest 2010 omandas ta kõigepealt kraadi usuteaduses ja jäi draftis valimata. Vaga kristlasena luges ta piiblit, palvetas enne mängu ja küllap oli sellest kasu otsingute teekonnal, mis aitas esmalt Houston Rocketsisse ja päädis 2023. aasta kevadel Denver Nuggetsi ridades võidetud NBA meistrisõrmusega. See auhind ei puutu asjasse ja oli lihtsalt imeilusaks boonuseks. Ühe hooaja mängis ta pärast seda veel Charlotte Hornetsis, kuid ka see ei muuda enam üldpilti. **Mis rekordi ainuomanik Ish Smith on?**



46. See (spordi)ala on olümpiakavas juba üle 120 aasta. Alguses osalesid vaid mehed, aga ka naistele anti võimalus üsna vara, esmakordselt 1912. aastal. Kavas on olnud õige mitmeid erinevaid alasid, seejuures võistlusdistantsid oma pikkusega just ei kurna. 2000ndate alguseni võisteldi vaid individuaalselt, aga Sydney tõi muutuse. Olümpial on medaleid võitnud kaks tosinat riiki/moodustist, Pariisis 2024. aastal lisandusid uute tulijatena Jaapan ja Põhja-Korea. **Mis spordiala?**



47. Olümpiasangari Kristina Šmigun-Vähi lasteaegade külastamine mõjus vähemalt ühele noorele sellile nii innustavalt, et ka tema otsustas valida sportlase elutee. Eesti meistritiitleid on tal lageda taeva all võidetud kaks (2014 meeskondlik, 2023 individuaalne) ning oma olümpiadebüüdil oli ta samuti eestlastest parim. Fotol on ta vasakus servas, ringikese sees. **Kes?**



48. Pildil nähtav ajalooline meelelahutus- ja ürituskeskus avati Põhja-Londonis 1873. aastal. Õige mitmeid tulekahjusid ning renoveerimisi üle elanud hoones on tehtud ka sporti. Alates 2008. aastast selgitatakse seal darts'i maailmameistreid ja 4 aastat hiljem asuti võõrustama snookrihooaja tähtsuselt teist turniiri The Masters. Mullu jaanuaris kritiseeris Ronnie O'Sullivan sealseid tingimusi, pidades 'paleed' lausa rõvedaks ja rämpseks. Hoone on saanud nime Charles III vanavanaema järgi ja me küsime **mis nimi see on?**

49. 1972. aastal Münchenis kärestikuslaalomis võistelnud (seejuures võrdlemisi kehvasti) inglane Jon Goodwin on teadaoleval ainus olümpiasportlane rühma inimeste seas, keda ühendab üks kindel eriline (mittesportlik) saavutus või asjaolu. See kogum hakkas moodustuma juba pisut üle kümne aasta varem ning tänaseks on neid maailmas kokku ligemale 700. Jon Goodwin sattus valitute hulka tegelikult alles kahe aasta eest, paar kuud pärast oma 80. juubelit. Eestlasi selles seltskonnas, kus üle poole moodustavad ameeriklased ja enamus on mehed, pole, aga paar eesti päritolu inimest siiski justkui leidub. **Mis ühendab kõiki neid inimesi?**



50. Vabariigi aastapäeva tähistamise ajal sageli kuuldava loo autorit sobib spordimälumängus küsida küll, sest jagab ta ju nime ühe linnaga, mille võistkond võitnud ühte kuulsat võistlust suisa 81 korda. Tõsi, nende kõva konkurent on nimetatud võistluse võitnud suisa 87 korral. **Mis nimi?**

51. Kui otsida meest, kes oleks jalgpalli MM-il mänginud nii Pele kui ka Maradona vastu, siis sellele väga lähedale jõudis üks (tolle hetke) valitsev Euroopa meister, kes Pele vastu finaalis küll platsile ei saanud, kuid duell Maradonaga kestis see-eest ausalt 90 minutit ja sillutas tee MM-kullale. Ühtlasi on ta oma kaasmaalaste hulgas ainus, kellel on vutiväljakutel ette näidata EM ja MM tiitel. Õigupoolest on tal võidetud ka MM ja EM hõbemedalid – tõsi, selle viimase võitis ta küll juba koondise peatreenerina. **Kes?**



52. **Kes?** Möödunud hooaja kergejõustikusuvele vaadates leiame ainult ühe sportlase, kes juunis EM võistlustel võidetud kahvatumat karva medalile suutis kaks kuud hiljem olümpial lisada samal individuaalalal esikoha. Tegelikult sai pildilolija 2024. aastal kokku isegi täiskomplekti: Roomas EM-pronks, Pariisis OM-kuld ning fotol hoiab ta pihus sise-MMil Glasgow's saadud hõbedat. **2 punkti saamiseks tuleb kirjutada tema nimi, aga kui see ei meenu, siis 1 punkti jaoks tahame kahte komponenti: mis riigi sportlane ja mis võistlusalal ta medalid sai.**

53. Meesterahvas pildil täitis möödunud suvel oma unistuse, kui pääses Pariisi olümpiale. Ja kuigi ta rolliks polnud olla esiplaanil, sai ta ikkagi pildile sõna otseses mõttes: fotol, kus ka temal oli kandev osa, oli ilmselt üks Pariisi olümpial enim kasutatud ja kõneainet põhjustanud. **Mis rolli täitis Kunda spordikeskuse juhataja Prantsusmaa pealinnas ja olümpial?**



54. **Mis riigi spordisaavutused alates 1980ndatest?**

- Meesjalgratturitel on suurtuuridelt täpselt üks üldvõit
- Jalgpallimeeskond on kahel MM-il mänginud poolfinaalis
- Kaks FedCup / Billie Jean King Cup finaali (üks võit, üks kaotus)
- Tali-OM medaleid ainult Aasiast – seejuures nii 1998, 2018 kui ka 2022
- Edukaim olümpiamängude kulla-ala kergejõustik (5 kulda / 6 võitjat)
- Kaks Davis Cupi finaali (mõlemad kaotused, 2015 ja 2017)
- F1 sarjas 3 etapivõitu, viimati oli keegi GP stardis 2018)

55. Pildil on Soome esindaja tänavuses korvpalli Euroliigas. Erinevalt meie Sander Raiestest, kelle osalus seisneb suuremalt jaolt patsu löömisel, on tegemist oma klubi põhimängijaga, kes on kõigil seni peetud 25 mängul kuulunud oma klubi algrivistusse. Tänavu Euroliiga debüüdi teinud 204 cm pikk ääremängija on toonud keskmiselt mängust 6.9 punkti ning 5.0 lauapalli. Peale ülikooliaastaid Utah's püüdis ka pääseda NBA-sse, kuid alates 2021-2022 hooajast mängib Euroopas. Osales Soome koondises ka 2022 EM-il ning 2023 MM-il. **Kes?**



56. Tänavu valitakse ROKile uus juht, praegune president taandub ja klassikaline võimalus, et medali riputaks kaela Bach ning seejärel kõlaks Beethoveni muusika, kaob. Kandidaate on seitse ja vähemalt kahel on väga soliidne sporditaust. Ainsa naisena püüab sinilindu oma maailmajao kõige edukam olümpiavõistleja (vähemalt väärismetalli hulgal). Tal on viie olümpia kogemus, medaleid võitis 2004. aastal kolm ja 2008. aastal neli, kummalgi korral ka üks kuld. Tema kodumaa lipult leiab olümpiavärve õige ohtralt. **Kes?**
57. Isaga sama nime kandev poeg pole nii kõrgele ja kaugemale lennanud nagu isa, kellel on MM ja OM kuldahõbedat ning paar MM-pronksi ka (aga eri võistlusaladelt). Oma atleetlikkust sai ta demonstreerida kord kuulsuste show'l, kus tõukas ära vabaviskejoonest kaugemalt, kuid surus palli ikkagi läbi rõnga. 2007. aastal NBA draftis 4. valitud poja märkimisväärsimad saavutused on pääs Tähtede mängule 2021 ning NBA spordimehelikkuse auhind (Sportsmanship Award), mida ta on võitnud rekordilised neli korda. Mänginud Memphis Grizzliesis, Utah Jazzis ning alates 2023. aastast Minnesota Timberwolwesis. **Kes?**

58. Tartust on võimalik tõusta jäähoki tiitlivõistluste täheks! Just seda tõestas 2003. aastal sündinud hokitüdruk, kes alustas mängimist poistega koos kodulinna klubis Kajakas. 13-aastaselt liitus Nižni Novgorodi SKIF U18 võistkonnaga ning kaks aastat hiljem debüteeris juba põhivõistkonnas. Peagi järgnesid kutsed Venemaa erinevatesse noortekoondistesse ning 2020. aasta U18 MM-il võitiski ta uue lipu all pronksi, olles ühtlasi turniiri resultatiivseim mängija ning lausa finaaltorniiri MVP. Esindas 2021. aasta MM-il Venemaa Olümpiakomitee võistkonda, kuid tänaseks on leidmas teed tagasi sünnimaale ja kuulub Eesti hokinaiskonna kandidaatide sekka. Tema vend Denis esindab igatahes Eesti meeste jäähokikoondist. **Kes?**



59. Need kaks kutti on pärit Giuzkoa piirkonnast. 1980ndate alguses sündinud poisid sõbrunesid, mõõtsid tihti oskusi ja osavust ning kaitsesid aastaid koos Antiguoko värve. Mõlema tegevusvaldkond oli ja on sama, mõlemad on ka tänasel päeval ühesugusel ametipostil ja mõlemad on olnud edukad. Nende ühisest minevikust leiab printsiipiaalseid duelle, eriti 2005-09. Spordialaselt toimus nende viimane sõpruskohtumine 7. augustil 2024 ja on täitsa võimalik, et taaskohtumine võib toimuda tänavu 31. mail. **Mis on nende kahe mehe nimed?**

60. 16. veebruaril 2025. aastal lõpetas pildilolija ühe lausa jahmatavalt pika ootuse, tuues ühel konkreetsel võistluslalal oma kodumaale OMilt või MMilt kulla 75-aastase igaviku järel! Ühtlasi kerkis ta nende võistluste kõige edukamaks sportlaseks. Mainimisväärselt on veel: ta on oma spordialal ainus, kes suutnud võita individuaalse medali viimasel kolmel MM-il. MK-sarja kokkuvõttes oli ta eelmisel aastal 2. ning püsib ka hetkel esikolmikus. Olümpialt seni medal puudub. **Kes?**



Vastused:

I PLOKK

- 1) Houston Rockets RM
- 2) Johannes Seeman, isa Sepo Seeman RM
- 3) Mazinho UP
- 4) Ilmārs Bricis ja Andrejs Rastorgujevs RM
- 5) Optibet PNB

II PLOKK

- 6) Jõelaev, millel olid Pariisi olümpia avamisel Eesti ja Hispaania delegatsioonide liikmed RM
- 7) Vibulaskmine, vibusport KL, RM
- 8) Carlos Reutemann, Argentina F1 piloot ja rallisõitja, F1 MM arvestuses 2. / 1981, 3. / 1975, 1978, 1980 RM
- 9) Võitis OM-pronksi naiste kaheksapaadi roolijana; EM-il 2023 M kuld, N hõbe ja EM-il 2024 N hõbe RM
- 10) Hans Zimmer UP

III PLOKK

- 11) Madis Mihkels, tema uue jalgrattameeskonna EF/Easypost koostööpartnerid RM
- 12) Viktor Romanenkov, iluuisutaja, Sootši OM 24. koht, olümpiakoondise parim individuaalne tulemus RM
- 13) meeste 110m tõkkejooks: 2016 Omar McLeod, 2020 Hansle Parchment; RM
naiste 400m tõkkejooks: 1996 Deon Hemmings, 2008 Melaine Walker
- 14) Montgomery (USA ujuja Jim / USA sprinter Tim / Kanada skeletonisõitja Jon ja Eesti korvpallur Jaan) RM
- 15) 17 PT, RM

IV PLOKK

- 16) Jaden Gil Agassi, ema Steffi Graf, isa Andre Agassi RM
- 17) Hanno Selg (kes ise füüsiliselt meeskondlikku viievõistluse mpedalit ei saanudki) ning Jüri Tarmak UP
- 18) Olümpiavõit samadel mängudel 4x100m ja 4x400m teatejooksus PNB
- 19) Sevilla; 1999. aastal sai Erki Nool seal MM kümnevõistluses teivashüppes nulli, sest 'teivas oli pehme' PNB
- 20) Üllar Kerde – 1997 ja 1999 BC Tallinn, 2002 Tallinna Kalev, 2006 Tartu Rock HT

V PLOKK

- 21) Arsi Harju, kuulitõuke OV 2000 Sydneys RM
- 22) UEFA Meistrite liiga 1/8 finaalide loosimist tuli korrata, pildil on Andrei Aršavin RM
- 23) Johannes Strolz kaotas stardis suusakepi RM
- 24) Are Eller UP
- 25) Kuuba, pesapall PT, RM

VI PLOKK

- 26) Ratsu ('malendid' – Renet Vanker, Mikio Oda, Raine Kuningas ja Heino Lipp) RM
- 27) Eesti naiste korvpallikoondise võit vastase üle RM
- 28) Oleg Gross, Eesti meister rallisprindis koos Georg Grossi ja Raigo Mõlderiga RM
- 29) Pavel Marin, Marko Marin UP
- 30) Urmas Sõõrumaa SR, RM

VII PLOKK

- 31) Ühendvõistkond (Ühendatud võistkond, SRÜ maade koondis), osales ainult 1992. aastal RM
- 32) Taavi Peetre (1983-2010, isiklik rekord 20.33, ketas 60.84), Kristo Galeta (Eesti rekord 20.76, oda 78.05) RM
- 33) Maracanã; maailma suurima, ligi 100 000 tuhandese võrkpallipubliku ees mängis seal Viljar Loor, 1983 UP
- 34) Evelin Lestal (Otilie Henriette Oinberg-Orgla, 1925-1996), lauatennisemängija AA, RM
- 35) Monaco – Ligue 1 jalgpalliklubi AS Monaco ja Euroliiga korvpalliklubi AS Monaco, vormel-1 Monaco GP, Monaco kui Monte Carlo WRC rallietapi keskus jmt UP

VIII PLOKK

- 36) 4-punkti-vise RM, HT
- 37) Emma Navarro, USA RM
- 38) FIFA Puskás Award RM
- 39) Motokross, pildil on Jorge Prado Garcia RM
- 40) Roman Mitjukov, Šveits RM

IX PLOKK

- 41) Veerpalu – Andrease tulemused tühistati doping tõttu, Anette haigestus RM
- 42) Steve Overt; kasutas talle mugava löikega NSV Liidu koondise särki, mille sai vahetuseks EK võistlustelt RM
- 43) Kasahstan; Eesti võitis 11.02.2000 Tallinnas Kasahhit 4:2 ja 'surnud ringiga' pääses edasi Ukraina RM
- 44) Asamoah Gyan, Ghana RM
- 45) Kõige rohkem erinevaid NBA klubisid – 13 – esindanud mängija RM

X PLOKK

- 46) Vettehüpped RM
- 47) Johannes Erm, osales esmakordselt olümpial 2021. aastal Tokyos, kui sai kümnevõistluses 11. koha RM
- 48) Alexandra Palace PNB
- 49) Astronauudid, kosmonauudid; inimesed, kes on käinud kosmoses (Jon Goodwin oli kosmoseturist) RM
- 50) Oxford, helilooja Viktor Konstantin Oxford ja Oxfordi Ülikooli kaheksapaadi võistkond UP

XI PLOKK

- 51) Dino Zoff, Itaalia väravavaht RM
- 52) Yemisi Ogunleye, Saksamaa kuulitõukaja, kellel on Nigeeria päritolu RM
- 53) Poksikohtunik, Jakov Peterson vilistas naiste finaali, kus võitjaks tuli alžeerlanna Imane Khelifi UP
- 54) Belgia RM
- 55) Mikael (Olli Axel) Jantunen, Paris Basketi mängumees PNB

XII PLOKK

- 56) Kirsty Coventry, Zimbabwe ujuja RM
- 57) Michael Conley UP
- 58) Kristi Šaškina, võimlik, et Eesti lipu alla koliv jäähokinaine UP
- 59) Mikel Arteta (Londoni Arsenalite treener) ja Xabi Alonso (Leverkuseni Bayeri treener) RM
- 60) Loïc Meillard, Šveitsi mäesuusataja, kelle slaalomivõit oli šveitslaste jaoks kauaoodatud suursündmus RM

Küsimusi koostasid: Arabella Antons (AA), Holger Tamm (HT), Karoli Luige (KL), Priit Naruskberg (PNB), Priit Tõnisson (PT), Rait Männik (RM), Siim Randoja (SR) ja Urmet Paloveer (UP), **Aitäh!**